

මහානාම විද්‍යාලය - කොළඹ 03

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2023

12 - ශ්‍රේණිය - පළමු වාර පරීක්ෂණය (2022 මැයි)

රසායන විද්‍යාව - I

කාලය - පැය 01යි

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

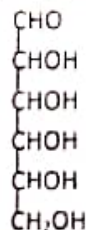
(1) පහත සෑදුණු දෑවලින් වායු යුගලයේ සමාන අණු සංඛ්‍යා ඇත් ද? (H=1, O=16, N=14, C=12, Cl=35.5)

- (i) $N_2O \rightarrow 44g$ සහ $NH_2OH \rightarrow 66g$
- (ii) $CO_2 \rightarrow 8.8g$ සහ $Cl_2 \rightarrow 0.71g$
- (iii) $NH_2OH \rightarrow 33g$ සහ $CO_2 \rightarrow 22g$
- (iv) $N_2O \rightarrow 44g$ සහ $NH_2OH \rightarrow 33g$
- (v) $Cl_2 \rightarrow 35.5g$ සහ $CO_2 \rightarrow 44g$

(2) $Ca_{10}(PO_4)_6F_2$ (විස්පාඨිත කොස්පේට්) හි දැමූ ලේ, පලය පිරිසිදු කිරීමට භාවිතා කරන තොරුණ්දෙලායී හි සුත්‍රය $KAl(SO_4)_2 \cdot 12H_2O$ වේ. මෙම සංයුතු දෙකෙහි ස්කන්ධ ප්‍රතිශත පිළිවෙලින්,
(Ca=40, P=31, F=19, K=39, Al=27, S=32, O=16, H=1)

- (i) 83.09% හා 76%
- (ii) 38.09% හා 67%
- (iii) 3.809% හා 63.5%
- (iv) 40.02% හා 76%
- (v) 34.5% හා 63.2%

(3) හිලුකෝස් විවිධ බිම් වර්ග පැණිරිස සහිත ගණනා සොලාගනු ලැබේ. මෙහි අණුක සුත්‍රය පහත ආකාරයට ලිවිය හැකිය.

විස්තාර අභි බිම්ක හිලුකෝස් 15% ක් වැඩි අනුපාත අඩංගු වේ. මෙම බිම් විදුරුවක පරිමාව 160ml වන අතර බිම් වල ඝනත්වය $1.25gcm^{-3}$ වේ. අභි බිම් විදුරුව දෙකක අඩංගු හිලුකෝස් අණු ගණන සොයන්නද?
(O = 16, H = 1, C = 12)

- (i) 1.5055×10^{23}
- (ii) 42.154×10^{23}
- (iii) 2.007×10^{23}
- (iv) 1.2044×10^{23}
- (v) 36.1332×10^{23}

- (4) KCl x_1 g ද, CaCl_2 x_2 g ද ජලයේ දාවණය කර 1.00dm^3 දක්වා තනුක කරන ලදී. මෙම දාවණයේ 25.00dm^3 දක්වා $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ දාවණ වැඩිවීමෙන් ප්‍රමාණයක් පමණ පරිසම් කරන ලදී. ලැබුණු PbCl_2 අවස්ථේපයේ ස්කන්ධය x_3 g විය. (සාපේක්ෂ මවුලික ස්කන්ධය $\text{KCl} = M_1$, $\text{CaCl}_2 = M_2$, $\text{PbCl}_2 = M_3$)
පහත දැක්වෙන ධූමික ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?

(i)
$$x_1 = \left[\frac{x_3}{M_1} + \frac{2x_2}{M_2} \right] \times M_1$$

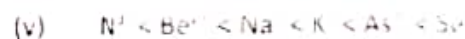
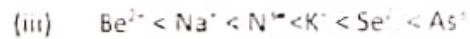
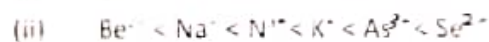
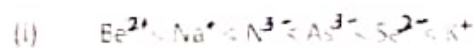
(ii)
$$x_1 = \frac{25}{1000} \times \left[\frac{x_3}{2M_1} + \frac{x_2}{M_2} \right] \times M_1$$

(iii)
$$x_1 = \frac{1}{1000} \times \left[\frac{x_1}{M_1} + \frac{x_2}{2M_2} \right] \times M_1$$

(iv)
$$x_3 = \frac{25}{1000} \times \left[\frac{x_1}{M_1} + \frac{2x_2}{M_2} \right] \times M_3$$

(v)
$$x_3 = \frac{x_1}{2M_1} + \frac{x_2}{M_2} \times \frac{25}{1000}$$

- (5) අයනික අංශ ආරෝමණය විය නිසිවැන්න පිළිවෙල විකුණේ.

- (6) $10.4 \text{ ppm } \text{Cr}^{+3}$ දාවණයක් 1dm^3 $\text{K}_2\text{SO}_4 \cdot \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 24\text{H}_2\text{O}$ දියකර කාලා ඇත. මෙම දාවණයේ SO_4^{2-} සාන්ද්‍රණය (moldm^{-3}) සොයන්න. ($\text{Cr} = 52$) ($1\text{ppm} = 1\text{mgdm}^{-3}$)

(i) 0.2×10^{-3}

(ii) 0.4×10^{-3}

(iii) 0.1×10^{-3}

(iv) 0.8×10^{-3}

(v) 5.2×10^{-4}

- (7) කැතෝඩ තිරණාලය ලක්ෂණයන් නොවන්නේ.

(i) සෑදි ලෝහ පෘෂ්ඨ හරහා ගමන් කරයි.

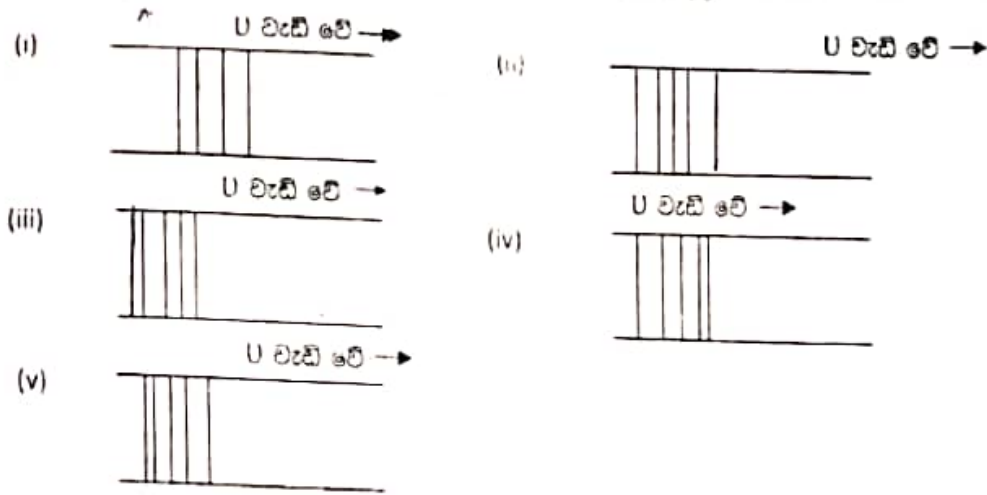
(ii) විස්තෘත ගැටුණු වීම් තාත්‍යය උත්පාදනය වේ.

(iii) ආලෝකයේ වේගයෙන් පරල වේගයට ගමන් කරයි.

(iv) වායු අයනීකරණ කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ඇත.

(v) ලෝහ පෘෂ්ඨයක ඉලක්කයට පතිත කළ වීම් X කිරණ නිපදවා ගත හැක.

(8) කයිබරජන්වල පරමාණුක වර්ණාවලියේ ලයිමාන් ශ්‍රේණියේ පිහිටීම නිවැරදිව නිරූපණය කරන්නේ මින් කමකි?

(9) KNO_3 සහ AgNO_3 පමණක් වූය හි ඇති තඹුල ප්‍රමාණයක 1dm^3 ක පරිමාවක් සලකන්න. මෙම ප්‍රමාණය තුල KNO_3 සහ AgNO_3 හි සාන්ද්‍රණයන් පිළිවෙලින් 0.3mol dm^{-3} සහ 0.2mol dm^{-3} වේ. මෙම ප්‍රමාණයෙන් 0.5dm^3 ක් වෙන්කර ගත්විට එය තුල ඇති KNO_3 සහ AgNO_3 හි සාන්ද්‍රණයන් හා මවුල ප්‍රමාණයන් නිවැරදිව දැක්වෙන පිළිතුර වන්නේ,

පිළිතුර	KNO_3 සාන්ද්‍රණය mol dm^{-3}	AgNO_3 සාන්ද්‍රණය mol dm^{-3}	KNO_3 මවුල ප්‍රමාණය	AgNO_3 මවුල ප්‍රමාණය
(i)	0.15	0.10	0.3	0.2
(ii)	0.15	0.10	0.15	0.1
(iii)	0.30	0.20	0.3	0.2
(iv)	0.30	0.20	0.15	0.1
(v)	0.35	0.20	0.15	0.3

(10) කැල්සියම් කාබනේට් (CaCO_3) සහ මැග්නීසියම් කාබනේට් (MgCO_3) හි සම මවුලික මිශ්‍රණයකින් ග්‍රෑම් M ප්‍රමාණයක් ගවේෂණයේ අදාළවන ජලාංග දැමූ රත්කල විට පිට වූ CO_2 වායුව ප්‍රමාණය මවුල 0.4 ක් වන සොයාගන්නා ලදී. M හි අගය සොයන්න.

(Ca=40, O=16, Mg=24, C=12)

- (i) 36.8g
- (ii) 27.3g
- (iii) 63.6g
- (iv) 40.4g
- (v) 52.2g

(11) $\text{XCa}_3(\text{PO}_4)_2 + \text{YSiO}_2 + \text{ZC} \longrightarrow \text{WCaSiO}_3 + \text{QCO} + \text{RP}_4$ යන සමීකරණය තුලින් කර X, Y, Z, W, Q, R අගයන් සොයන්න.

X →	2	7	2	5	6
Y →	3	6	6	10	9
Z →	5	5	10	1	7
W →	6	9	6	4	10
Q →	5	3	10	3	8
R →	4	2	1	2	1
පිළිතුර →	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)

(12) පහත දැක්වෙන සෑම ප්‍රකාශයක්ම අයත් කර ගන්න.

- (i) N වල ඉලෙක්ට්‍රෝන ග්‍රහණයෙන් අක්ෂිය + වේ.
- (ii) ඔහු ඉලෙක්ට්‍රෝන පරමාණුවක පරමාණුක ආරෝපණය මගින් එක් එක් ඉලෙක්ට්‍රෝනයකට දැනෙන ආවරණය පැහැදිලි කරයි.
- (iii) ඉලෙක්ට්‍රෝන පිරිසිටීමෙන් අයනයක් සෑදීමේදී කාක්ෂික අතර පරතරය උපාසිත පරමාණුවකට වඩා කුඩා වේ.
- (iv) බැලුම් සමාන්තර ඉලෙක්ට්‍රෝන දෙකක් එකම කාක්ෂිකක යුගල විය හැක.
- (v) එක ඉලෙක්ට්‍රෝනයක සුර්ණය අනෙක් ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ සුර්ණය මගින් මැඩපවත්වා ගත හැකි නම් කාක්ෂිකවල යුගල වේ.

||

(13) හයිඩ්‍රජන් පරමාණුවක විර්ණාවලිය සම්බන්ධයෙන් අසන්න වන්නේ,

- (i) ලයිමාන් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර තරංග ආයාමය වෙනස බාමර් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර තරංග අයාමය වෙනසට වඩා අඩු වේ.
- (ii) බාමර් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර තරංග ආයාමය වෙනස පාෂේන් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර තරංග ආයාමයට වඩා වැඩිය.
- (iii) බාමර් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර අක්ෂි වෙනස ලයිමාන් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර අක්ෂි වෙනසට වඩා අඩු වේ.
- (iv) බාමර් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර අක්ෂි වෙනස ලයිමාන් ශ්‍රේණියේ දෙවන හා තෙවන රේඛා අතර අක්ෂි වෙනසට සමාන වේ.
- (v) බාමර් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර සංඛ්‍යාත වෙනස ලයිමාන් ශ්‍රේණියේ පළමු රේඛා දෙක අතර සංඛ්‍යාත වෙනසට වඩා අඩු වේ.

(14) දාන තිරණ සම්බන්ධයෙන් අසන්න වන්නේ,

- (i) $\frac{1}{m}$ අගය වායුව මත රඳා පවතී.
- (ii) විද්‍යුත් කේෂත්‍රයකදී අපගමනය වේ.
- (iii) චුම්බක කේෂත්‍ර මගින් අපගමනය වේ.
- (iv) අපගමන කෝණය න්‍යෂ්ටි ප්‍රතිරෝධ සීඝ්‍රතාවය මත තීරණය වේ.
- (v) ගමනාන්තයක් ඇති අංශුවලින් යැපෙන්න වේ.

(15) O^2 අයනයේ න්‍යෂ්ටියක ආරෝපණය වන්නේ,

- (i) $\frac{+8 \times 96500 \text{ C}}{6.022 \times 10^{23}}$
- (ii) -2 C
- (iii) $\frac{-2 \times 96500 \text{ C}}{6.022 \times 10^{23}}$
- (iv) $-2 \times 96500 \text{ C}$
- (v) $+8 \times 96500 \times -2 \text{ C}$

16 සිට 20 ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සැපයීමට පහත උපදෙස් කොටුව අනුගමනය කරන්න.

(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)
a සහ b පමණක් නිවැරදිය	b සහ c පමණක් නිවැරදිය	c සහ d පමණක් නිවැරදිය	a සහ d පමණක් නිවැරදිය	වෙනත් සුද්ධාර සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි වේ.

- a. මෙහි SO_3^{2-} නිකා පිරවන ඉලෙක්ට්‍රෝන මවුල ගණන $25 \times 10^{-3} \text{ mol}$ වේ.
- b. ප්‍රතික්‍රියාවට IO_3^- මවුල $\frac{5}{2}$ ක් සහභාගි වේ.
- c. KIO_3 මවුල ගණන 25×10^{-3} වේ.
- d. IO_3^- වට පත්කිරීමට ඉලෙක්ට්‍රෝන මවුල 5 ක් වැය වේ.

21 - 25 දක්වා දී ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සැපයීමට පහත උපදෙස් කොටුව අනුගමනය කරන්න.

පිළිතුරු	පළමු වගන්තිය	දෙවන වගන්තිය
i	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමු වගන්තිය නිවැරදිව පහදා දෙයි
ii	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පළමු වගන්තිය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි
iii	සත්‍යය	අසත්‍යය
iv	අසත්‍යය	සත්‍යය
v	අසත්‍යය	අසත්‍යය

	පළමු වගන්තිය	දෙවන වගන්තිය
(21)	$Ba(OH)_2(aq)$ සහ H_3PO_4 අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් $Ba_3(PO_4)_2$ සහ H_2O සෑදේ.	0.2 mol dm^{-3} $Ba(OH)_2(aq)$ 400.0 cm^3 සහ 0.4 mol dm^{-3} $H_3PO_4(aq)$ 100.0 cm^3 මිශ්‍ර කළ විට ලැබෙන $Ba_3(PO_4)_2$ මවුල ගණන 2×10^{-3} වේ.
(22)	0.1 mol dm^{-3} H_2SO_4 ද්‍රාවණයක් සහ පරිමාවක් හා 0.2 mol dm^{-3} $NaOH$ ද්‍රාවණයක් වට සමාන පරිමාවක් මිශ්‍ර කළ විට මිශ්‍රණයේ අඩංගු අයන මවුල ප්‍රමාණය 0.75 වෙයි. මෙහිදී යොදාගත් පරිමාව වනුයේ 2.5 dm^3 .	H_2SO_4 හා $NaOH$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේදී $NaOH$ මක්සිමය වශයෙන් වේ.
(23)	නිවාරක ආචරණය අඩු වී සරල තත්ත්වයේ ආකර්ෂණය වැඩිවන විට කැටායනික අරය අඩු වේ.	කැටායනික අරය ලෙස මතීන්ගේ මුලද්‍රව්‍යය පරමාණුවක තත්ත්වයේ සිට ඉලෙක්ට්‍රෝන අඩංගු බාහිර ශක්ති මට්ටමට ඇති ලම්භී පුරයි.
(24)	මුලද්‍රව්‍යයක රසායනික ගුණ වර්ග ඉලෙක්ට්‍රෝනික විකෘතිය මත රඳා පවතී.	මුලද්‍රව්‍යයක රසායනික ගුණ පරමාණුක ස්කන්ධයේ ශ්‍රිතයක් වේ.
(25)	පරමාණු විද්‍යුත් වශයෙන් උදාසීන අවස්ථා කැන්දේම් නොවේ.	විද්‍යුත් උදාසීනතාවයට උපපරමාණුක අංශුවල නිද්‍රෝන, මිසේන, මියේන වැනි උපපරමාණුක අංශුද දායක වේ.